

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem doma za vse leta 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K, kdor hodi sam po sebi, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od petosotne peti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pesemsko število po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Wahrmundova afeta 20-pet na površju.

Kaj je profesor kanonskega prava na vseučilišču v Inomostu, Wahrmund, pregrešil, je znano.

Predznil se je povedati na naslov katoliške hierarhije par resnih besed, ki so imele to hibo, da so resnične. In resnica oči kolje, to je star pregovor, ki se ni izgubil svoje veljave.

Završelo je po klerikalnem gozdu in klerikalni fanatiki, tisti, ki so se čutili po Wahrmundovih izjavah prizadete, so uprizorili besno gonjo proti ubogemu profesorju, ki ni zagrešil drugega, kakor da je odkrito izpovedal svoje prepričanje, ki si ga je ustvaril na podlagi svojih znanstvenih preiskav in razmotirvanj.

»Crucifige, crucifige«, ta klic se je jel razlegati v klerikalnih vrstah in če bi se živeli v času, ko so gorele svete grmade, bi Wahrmunda prav gotovo zadela ista usoda kakor pred stoletji velike bojvneke za svobodo vesti in prepričanja Husa, Savanarollo, Bruna in druge!

K sreči so ti časi že zdavnaj potekli. Dandanes nimajo klerikalci več na razpolago grmad in svete inkvizicije, a maščevalni in osvete željni so še prav tako, kakor so bili v temnih časih srednjega veka.

Kdor si drzne nastopiti proti njim, kdor si upa razkrivati njihovo početje, njihova napredku in splošni omiki pogubna dejanja, tega dajo takoj na proskribcijsko listo in skušajo ga ugonobiti na ta ali oni način. Najmanj, kar bi proti Wahrmundu radi dosegli, je, da bi mu uničili eksistenco.

Zato so jeli zahtevati, da mora vlada profesorja Wahrmunda spoditi z vseučilišča in mu odvzeti pravico še nadalje predavati o kanonskem pravu.

Da bi ta svoj smoter tem gotovo dosegli, so poslali v boj tudi papeževskega nuncija.

Toda ta njihova akcija, inscenirana z velikim krikom in vikom, se je klavrnno izjalovila.

Dasi je v Avstriji klerikalizem adut, no, svoboda znanosti vendar še nekaj velja.

Wahrmund je ostal v kljub vsi klerikalni gonji na svojem mestu, žrtev proti njemu vpriporjene gonje pa je postal gospod Granito di Bel-

monte sam, ki se baš sedaj poslavja z Dunaja, kamor se ne vrne več.

Klerikalna akcija se je torej končala s popolnim fiaskom.

A kakor se zdi, jih prvi fiasko še ni iztrezil.

Tirolski klerikalci so namreč o velikonočnih praznikih priredili v Briksnu proti Wahrmundu velik protestni shod, na katerem so pogreli vse tiste svoje zahteve, s katerimi so že enkrat tako temeljito pogoreli. Shod sam na sebi ni nudil prav ničesar interesantnega. Mlatile so se zgolj stare fraze o nevarnosti, ki baje grozi cerkvi in sveti veri s strani brezvercev in brezverske znanosti.

Edino, kar je vredno o tem shodu zabeležiti, je grožnja poslanca Mayra, Wahrmundovega kolege, da bodo klerikalci glasovali proti proračunu, ako vlada ne ugoditi klerikalnim zahtevam in ne odstrani Wahrmunda z vseučilišča. Iz te grožnje je razvidno, da si klerikalci domišljajo, da so že omnipotentni gospodje v državi in v parlamentu. A naj se nikar preveč ne igrajo z ognjem.

Res je sicer, da je sedaj vlada njihova ponižna dekla, ki jim streže v pasji ponižnosti, toda razmere se lahko temeljito spremenijo, ako se klerikalci ne bodo brzdali v svojih poželenjih.

Naj uvaža klerikalna gospoda, da tvorijo faktično večino v parlamentu svobodniške stranke. Ako se te strnejo v blok proti klerikalni prepotenci, potem je klerikalcem tudi v Avstriji odklenalo.

Klerikalci naj torej nikar ne prenapenjajo že itak napete strune. Ako pade Beckova vlada, se svobodniški elementi za njo ne bodo jokali, zakaj toliko je gotovo, da tako klerikalnega kabineta ne dobimo nikoli več v Avstriji, kakor je ministrstvo Beck - Gessmann - Ebenhoch!

Boj za Škedenj.

(Dopis iz Škedenja.)

Dovolite, gospod urednik, da se odzovem v vašem cenjenem listu z dopisom, katerega naj sprejme tednik »Zarja« v odgovor na neki svoj dopis od minole sobote. — Uverjena sem namreč, da čitajo »Zarjani« tudi »Narod«, kajti baš v gori omenjenem dopisu citirajo nekaj lanskega iz »Slovenskega Naroda«. Preidem k stvari.

Škedenj je gosto obljudena vas tik mesta. Pred leti so bili naseljeni po njem le pokorni, mirni in primitivni Slovenci s pičlim številom Italijanov.

Ali odkar nam izpod griča, izza plavžev, odseva večna luč, je poplavila naš kraj tolika množica, da se marsikateri izmed nas ne pozna niti na videz. In ta množica, ki domuje v naši vasi, se ne razlikuje le po svojem poklicu, marveč i po narodnosti in prepričanju...

Italijani in Nemci delajo prav marljivo... in napredujejo! — A mi slovenski Škedenjci naj sedimo pohlevno na zapečku in klavrnno pušimo iz svojih pip? Mi naj samo osmi dan... poskrbimo za svojo dušo; sedem dni pa naj se naporno trudimo za svoje telo brez vsake razvedljive dušne hrane? — Minul je čas popustljivih pradedov naših! — Škedenjem je odpala mrena raz očesne roženice; oni se sedaj boré za narodne svetinje, ki so dolgo počivale v pozlačenih zaklepnih. Rodoljubje jim je zdrknilo skozi najširšo retorto v srce, katero preveča danes le navdušenost za ono, kar človeka brez okov in bergelj izvodi do svobodne oaze, do prekornostnega napredka, ki je končno edini činitelj blaginje, edini pospeševatelj narodovega razvoja, edini žar, ki nas čuva pred nazadnjaškimi pravili. — Kdor čita ta moj skromen dopis, morda misli, da beležim o izbrani olikani gospodi! Ampak temu ni tako! Ljudje, katere opisujem, so priprosti trgovci, kmetje in rokodelci, ki pa s svojimi, dasi tudi okorno izražanimi izjavami, ne delajo sramote niti v krogu šolsko-izobraženem. Marsikaj bi še bilo treba sicer pri njih opiliti, toda dokler nismo poizkusili s poukom in blagotnimimi navetji, ne obojajmo, kajti... nihče se na to ljudstvo ne ozira, nihče ga ne podpira v njegovem stremeljenju, nihče mu pravočasno ne svetuje... Navzlic temu pa ono ni ostalo nazadnjaško. Izobražuje in navdušuje se samo s seboj z raznimi prireditvami. Vse polno društvo poseduje, izmed katerih je zlasti marljiva »Slovenska Čitalnica«. In ta naša »Čitalnica« obsega lično knjižnico poleg dostojne vrste časopisov.

Le iz teh so Škedenjci izčrpali dobre nauke; le časopisi jim utrjuje voljo, le oni jim bistrijo razum, le oni jih odvrtačo od narodne mlačnosti. In o teh časnikih trdi »Zarja«, da slepe Škedenjce ter da jih odtegujejo od cerkve, češ, ker so liberalni... Kotliki belogi kakor davkarje. In tudi razgled imate lep.

»Spomladi je razgled krasen,« je menil Kotnik. »Kje je še spomlad,« je zavzdihnila gospa Ručigajeva. »Omejujmo svoje želje vedno samo na to, kar je mogoče.« Govorila sta nekaj trenutkov o popolnoma brezpomembnih stvareh. Kotnik ni mogel skrivati svoje vznemirjenosti zaradi toli nepričakovane obiska gospe Ručigajeve. Končno se je gospa Ručigajeva vsedla. »Snoči ste bili torej zadržani, da niste mogli priti k nam na večerjo.« Kotnik je bil bled in prepadel ter nervozen. »Da, zadržan.« »Prav žal nam je bilo, da niste prišli, gospod inženir.« Gospa Ručigajeva je napravila malo pavzo. »Povejte mi po pravici, gospod inženir — ali nič ne slutite, kaj se poraja v vašem sreu in morda — ne vem sicer še — a morda vendar tudi v sreu moje netjakinje Zore.« Kotnik je bil pripravljen na resen razgovor, a tako drznega vprašanja ni pričakoval. Malo je zatrepetal, a hitro se je premagal. »V mojem sreu se prav nič ne poraja,« je s prisiljenim usmevom odgovoril. »Ne poraja se nič, ker se ne sme.« Dvignil je glavo in srepo, z izrazom temne odločnosti pogledal gospe Ručigajevi v oči.

lika plitkost! »Zarja« se huduje, ker ni naša »Čitalnica« naročena na »Slovenca«! Ni-li bila znabiti že naročena? In ni-li pa ravno »Slovenec« zakrivil, da ga več nimamo v svoji sredi? Bruhal je proti vetru, in sicer proti čistemu zefirju — pase po naravnem zakonu pomazal sam sebe.

Da sem bila jaz že tedaj odborica »Slovenske Čitalnice«, kakor sem danes, bi bila navzlic vsaj takratni »Slovenčev« nefinesi, velela sprejemati list še nadalje, že iz razloga, da poslušamo dalje vse zvonove — kakor opominja »Zarja«.

Ampak gospod dopisovatelj ne pomišlja in enostavno kritizira. — Glede rajnega Ivančiča, (bivšega člana »Slovenske Čitalnice«) kategorizira dreza dopisovatelj v grobu brez pietete, izrekam jaz soglasno s škedenjskimi ateisti oni nauk iz sv. pisma, ki ga apostelj Tolstoj ponavlja včasih, ko milodonec refrain: »Ne sodi, da ne boš sojen!« — V drugem odstavku pa odriha »Zarja« prav negalantno po mojih nežnih ramah. Proglašam me svobodomislico in proizročiteljico bratomornega boja na tržaških tleh. To pa le zato, ker vstopi s tekočim letom »Svobodna Misel« v objem naše dične »Čitalnice«.

Cenjeni čitatelj! Opisala sem ti temeljito svoje rojake in deloma tudi svoje domovje. Izprevidel si, da nisem razpravljala o kakem pozabljenem gorskem bratstvu, o kakem nerazvitem ali duševno-neotesanem občinstvu. Je-li torej toliko napaka, ako sem priporočala na občnem zboru »Svobodno Misel« ljudstvu, ki je že poznalo njeno jedre, ki je že vedelo, kakšna je njena oprema?

Res, drzno bi pač bilo od mene, da bi razširjevala »S. Mis.« med ljudi, ki so se sukali doslej le pod baldahinom rumenobebe svile, ali med one, ki še niso dozorile za napredno čtivo. — O, v tem slučaju bi rason imel vsakdo, ki bi me grajal ter nazivljaj pohujševalko čistih sre.

Ampak moj Škedenj je sicer vas, toda zaradi njegove individualnosti bi mu lahko rekli veliko mesto. Pravzato potrebuje dobrega in koristnega beriva, ki ga zabava ter mu istočasno razjasnjuje temne pojme, ki mu kaže sled do resnice ter ga navaja k soju prosve. Slične knjige, slični časniki in slični nauki (naj jih pri naša klerikalno ali liberalno glasilo) so koristni vsakomur, ki noče tavati vse svoje življenje po temi...

Kakšen je naslov knjigi ali žur-

nalu, ki nam podaja dobre nauke, je postranska stvar, saj je gotovo — da časopis, ki vzbuja pri nas zanimanje, se nam tudi prikupe. Katero glasilo se nam prikupi preje, liberalno ali klerikalno, odvisi pač od sloga in oblike njegove vsebine. Pivci zasukajo najraje v ono krmo, kjer so zasledili, da je vince po njihovem okusu; na krmarju je ležeče, da privabi dosti pivcev.

Če je naša »Čitalnica« natlačena z liberalnimi časniki, izhaja to pač od tega, da je večina glasovala za naročbo teh listov. Če so pa Škedenjci, kakor trdi »Zarja«, brenili vun »Slovenca«, je pač »Slovenec« zakrivil sam. Le-ta se jim ni zameril radi svoje »preklerikalnosti«, marveč zavolj lanske neestetike...

In kdo je zopet kriv, če se ni nihče domislil podpirati »Zarje«, če ni nihče privabil v čital. knjižnico Tullovega: »Plesa«, dasi so te bukvice najmikavnejša vaba, se vsaj za poskus pokloniti bacchentni Terpsichori?

Da je Škedenj v intimnih odnosajih z »Narodom« in »Sočo« i. dr., izhaja to le odtod, ker ga ti spisi še niso razočarali. Ako pa so na teh listih epidemični madeži ali pa oskrnjevalna dejstva, ki vodijo k grehoti in propalosti, potem nas »Zarja« po pravici nazivlje zaslepljene, kajti mi tolike grdobe res nismo še doslej opazili. Sicer pa »Čitalnica« »Zarji« prav lahko ustreže. Novi člani so vzprejemajo z vsakim dnem. Pa naj se vpiše jata udov in zaprosi nabožnega ter na verskih dogmah utemeljenega beriva. Odbor jim rad ustreže, kajti ne eno čitalniško pravilo ne poizveduje o verskem naziranj. Mi, liberalni čitalniški udje, nismo namreč še izrekli sodbe nad vsemi klerikalnimi listi, pač pa je to storil pred dvema letoma neki duhovnik tu na Tržaškem, oziraje se na liberalno čtivo s tem, da je s prižnice zaklical: »Onemu, ki prebira tiste cunje, kakor je »Narod« in »Edinost«, ne dam odveze! Ne, mi takozvani liberalci se še nismo pokazali toli zagriženih liberalcev.

In še nekaj drugega mi je v spominu. Naš nekdanji priprosti Škedenj, ki je še pred leti dokazoval s svojo narodno nošo, s svojimi šegami in kmečkimi bivališči, da v njem še ne domrje izljug posvetnega hrupa in tuje velesile, naš Škedenj, ki sliči danes zaprašenemu londonskemu predmestju, naš Škedenj je danes žalibog nekaj — Gomora en mini-

»Razmere so take, da na zakon ne smem misliti. Če se je torej tudi kaj ganilo v mojem sreu, nima to nobenega pomena. Bodite prepričani, da se ne bom nikdar spozabil in da ne bom nikdar prekoračil dopustne meje čistega prijateljstva.« Uboga gospa Ručigajeva ni vedela, kaj naj to pomeni in zlasti si ni znala tolmačiti Kotnikovega zatrdila, da na zakon ne sme misliti. Rada bi bila vprašala, a se ni upala.

»Torej... torej... sem pomirjena,« je jecljala, ne vedoč v svoji zbeganosti, kaj naj reče.

A zbrala je hitro svoje misli in našla zopet svojo enerzijo.

»Ne smete mi zameriti moje odkritosrčnosti. V skrbem sem bila za Zoro. Vi in Zora se včasih nista marala. Kadar se že nista mogla drug drugemu ogniti, sta se večkrat prav ostro zbadala. To nasprotje se je v zadnjih mesecih premenilo. Prav od tistega dne, ko se je razdrla Zorina zaroka. Vi in Zvanut sta se eden in isti dan približala Zori. A vsak je postopal na drug način. Zvanut je najprej povedal svoj namen in si je potem poskusil pridobiti simpatije in ljubezen; vi ste se samo prizadevali, pridobiti si Zorino prijateljstvo in niste nikdar razkrili svojih namenov... Nič mi ne ugovarjajte. Videla sem dobro, da ste iskali priliko, občeati z Zoro in Zora je bila vesela, če sta se dobila.«

(Dalje prihodnj.)

LISTEK.

Premaganci.

Novela; spisal Fr. Remec.

(Dalje.)

Gospa Ručigajeva je ostrmelala. »Kotnika si povabila?«

»Da! Srečal me je pri stolni cerkvi in me spremlil domov — po ovinkih. Imela sva zanimive pogovore, ki jih hočeva zvečer nadaljevati.«

»Bodi previdna, Zora,« je dejala gospa Ručigajeva s svarilnim glasom. »Saj poznaš ljudi, koj slutijo kaj slabega. In pomisli, da je v nekaj dneh tvoj god in gotovo tudi zaroka z Zvanutom.«

Ta opomin je v trenutku razginal vse veselje, ki je prej navdajalo Zoro. »Ah, da, moj god in Zvanut...« Skomizgnila je z rameni in zapustila sobo.

Ob navadni uri je prišel Zvanut, tudi Ručigaj je bil že doma, samo na Kotnika so še čakali. A ni ga bilo. Prišel je postrešček in prinesel naznanjajoče pisemce, da Kotnik ne more priti, ker je nenadoma zadržan.

Zvanutu se je odvalil kamen od srca. Z veliko nevoljo je bil slišal, da sta se Kotnik in Zora ta dan sama sprehajala po mestu in da je Zora svojega spremljevalca povabila na večerjo. Ljubosumnost ga je bila

zopet prevzela in ga morila kakor še nikdar. Kotnikovo odpovedno pismo ga je zopet pomirilo. Če bi bilo Kotniku kaj za Zoro, bi bil gotovo prišel, si je rekel, in v tej zavesti ni niti zapazil, kako slabovoljna je postala Zora.

Večer je minil kakor navadno taki večeri v Ručigajevi hiši. Zvanut je bil zgovoren in zabaven, Zora prijazna, a malobesedna, gospa Ručigajeva pa razmišljena in zbegana.

Ta večer je prišla gospa Ručigajeva do spoznanja, ki jo je navdajalo s pravim strahom. Zdaj ni bilo zanj nobenega dvoma več, da se je Zora zaljubila v Kotnika. Morda se Zora tega še sama ne zaveda, morda živi še v mnenju, da jo veže na Kotnika samo prijateljstvo, si je rekla gospa Ručigajeva, a morala si je priznati, da to že ni nobenega pomena več, in da pride čisto gotovo in prav v kratkem trenutku, ko spozna Zora, da je čuvstvo, ki je goji za Kotnika, prava ljubezen.

In Kotnik? Občeal je zadnji čas rad in mnogo z Zoro, si je priznala gospa Ručigajeva, in očitno je bilo, da mu je tako simpatična kakor nobena druga mlada dama, kar jih je poznal. Toda gospa Ručigajeva je morala tudi pripoznati, da ni Kotnik nikdar prekoračil meje dopustnosti in da je z Zoro vedno občeal tako, kakor da je Zvanutova nevesta.

Gospa Ručigajeva ni vso noč našla miru. Hudo ji je bilo pri misli,

da bi se Zora zaročila z Zvanutom, za katerega vendarle nima prave ljubezni, in bi morda bila res nesrečna vse svoje življenje.

»Če se enkrat z Zvanutom zaroki, potem ne odstopi — za ves svet me,« je govorila gospa Ručigajeva sama s seboj. »Enkrat se je zaročila, drugič bi se ne, in če bi jo veljalo življenje. A če sedaj odslovi Zvanuta? Na imenu in ugledu bi gotovo nekaj trpela in kaj potem? Morda jo Kotnik ljubi in bi jo vzel. A če bi tega ne storil, bi bila Zora obsojena za vse življenje.«

Še tri dni je bilo do Zorinega godu. Zarčni prstan je bil že kupljen in skrivaj je gospa Ručigajeva tudi že naročila vse kar je bilo potrebno za imenitno pojedino. In zdaj, v zadnji uri — to spoznanje.

Gospa Ručigajeva je poznala Kotnika že dolgo časa, imela ga je rada in vedela je tudi, da se sme na njegovo diskretnost popolnoma zanašati. In to zadnje je končno odločilo, da mu je naslednje jutro pisala pismo, naj jo počaka v svojem uradu, ker bi se rada z njim nekaj pomenila.

Točno ob določeni uri je vstopila gospa Ručigajeva v Kotnikovo pisarno, svetlo, prostorno sobo, lepo opremljeno, kakor je navada v novih uradnih hišah.

»O, kako prijazno je tu pri vas,« je vzkliknila gospa Ručigajeva in se je radovedno ozirala po pisarni. »Jaz sem vedno mislila, da so vse pisarne

ature. To pa ne zaradi brezverskih učiteljev, kateri tako perfidno označajo »Zarja« v uvodnem članku »Ljudski sovražniki«, ne zaradi frama-sonskega čtiva »Slov. Čitalnice«, marveč radi nekorektnega postopanja drugih faktorjev. Smelo smem trditi, da ravno ona mladina, ki zahajaja v »Čitalnico«, ni moralno propala!

Divim pa se drznosti gospe »Zarje«, ki kritikuje našo »Čitalnico«, ko da bi v Škedenju ne bilo nikake druge knjižnice, iz katere slovenska in italijanska škoda mladina hlastno srka... Pa se divim »Zarji«, da se boji »Svobodne Misli«.

Ljudi, katere naša čestita tukajšnja duhovščina smatra toli razboritim, da jim ne prepoveduje o postu vsakoletnih plesov (ki se vrše v naši vasi v prid Legi Naz.), ti ljudje so pač večji prebavljaji »Svobodno Misle«.

Saj so moji rojaki premeteni in ne gredo na limanice zaradi slehernega dovtipa; marveč polagajo vsako pravilo na tehtnico, kateri podaja ravnotežje človeški razum. Ako se jim »Svobodna Misel« zameri, jo ravno tako osorno izzenejo, kakor »Slovenca«.

Ker se bližam sklepu, si dovoljujem še pripomniti gospe »Zarji« glede mojega popolnega naslova, s katerim je odličila svoja pola.

»Zarja«, ki poudarja moj učiteljski poklic, anti misli, da sem toli naivna, kolikor zlobna, da bi razkrivala svojim nežnim šolaricam verske nazore in principe, ako bi se tudi smatrala svobodnomislno? O, temeljito vem, koliko potrebna je človeku vera, tista prava vera, na kateri sloni vesoljnost in občni dobrobit, tista vera, ki nam zaljša dušo, ki se nam prikazuje pod plaščem vesti, vseskrat, ko nas obidejo neplemenite želje in otrovni naklepi; tista vera, v kateri darujemo najlepše vestalinje: krepost naše duše; tista vera, ki vliva v človeško dušo velikodušnost, vztrajno potrpežljivost in moč, da ne kloni do obupa, ko jo napadeta posvetna zloba in podlost, tista vera, ki nam pretresa srca, kadarkoli se prepuščamo premišljanju o veličastju vseмира in mogočnosti Stvarstva.

O, da! Prepotrebna je vera človeku, to vemo i liberalni ljudje in zato je ne izkoreninjamo niti iz onih, katerih vera obstoji le iz abstraktov: čudežev in premikanja ustnice.

Toliko lojalna sem vsaj jaz, ki pazljivo prebiram severnega modrijana, učečega nas: »Zlo, zbog katerega trpe ljudje krščanskega sveta obstoji v tem, da so se iznebili vere! — Brez vere pa žive ravnatoko i oni, ki izpovedujejo praznotne površne oblike: le-te ne morejo služiti navodilom ljudi. Vera, ki se prilega zahtevam naše dobe, prebiva skrita v vseh ljudskih sreih... se poraja v zavesti vseh ljudi. Ti ljudje čutijo že v sebi Carstvo Božje!«

Morda pa je gospa »Zarja« le zato omenjala moj učiteljski poklic, ker je nameravala vlti vame strah in klečeplazenje pred kakim mojim predstojnikom, ki je morebiti parfimiran s kadilom. Ne, vsega tega ne mislim, marveč sem prepričana, da se je »Zarja« pred izidom kopala v mlaki škodoželjnosti ter zabeležila preko svoje halje moj popolen naslov le zato, da bi mi vsaj pred ljudstvom v rojstveni vasi izgrala ugled, ki ga uživam. Tako masčevalni zamorejo biti pač le oni, ki tava-jo po temoti, bodreč svoje Beduine s praporčkom »Zarje«.

Nadejam se pač, da se v prihodnosti gospod dopisovatelj potolaži, saj se že vrši po njegovi želji. Škedenjci bodemo namreč poslušali naslednj plat dveh zvonov.

Tista temperamentna »Sv. Misel«, kateri je baš »Zarja« bila najboljša reklama, se bode odslej dvobojevala z anemično »Zarjo«, saj se že šopiri njeno vabilo ob vhodu krojačnice prav istega »Semerle«, ki je tudi član »Čitalnice«. Dopisje v »Zarji« zaključuje svoje podatke z opominom, češ, naj se ne čudim, da dospa na Tržaškem vprico toli gnjilih razmer do »bratomornega boja«, katerega sem baje jaz vsilila. O tej priliki si jaz usojam stopiti na podium, ki ga podpirajo mišična pleča mojih somišljenikov in zaklicati g. dopisovatelju: Do tega ne dospa med nami! Ako pa bode farizejstvo in himba prodrla tudi med naše sloje, se bode-mo borili s sulicami z otrovno ostjo. Ne bode-mo sicer posnemali Riman-jcev, ker so nas njih izkušnje nečesa naučile, ampak se bode-mo kratkoma-lo vestno oklepali gesla: Brezobzirni z brezobzirnimi!

Jubilejne slavnosti na Dunaju.

Dunaj, 21. aprila. Danes je izišel oficijalni spored o bivanju nemškega cesarja, cesarice in nemških zveznih vladarjev na Dunaju. Vladarji se pripeljejo dne 7. maja dopoldne. Na kolodvoru jih sprejme

cesar z nadvojvodi in nadvojvodinja-mi. Opoldne bodo gratulacije v Schönbrunn. Z nemško cesarsko dvojico prideta tudi princ Avgust Viljem in princezinja Viktorija Lujiza.

Zvišanje častniških plač.

Dunaj, 21. aprila. Vojni minister Schönaich in minister Aehrenthal sta zavzela solidarno stališče glede zvišanja plač častnikom. Ako se namreč to vprašanje ne reši v smislu izjave, ki sta jo podala ministra v avstrijski delegaciji, izvajala bodeta ministra takoj posledice ter odstopila. To pa se nikakor ne zgodi pred prihodom nemških vladarjev na Dunaj.

Reforme meščanske šole.

Dunaj, 21. aprila. Velikonočni teden so se vršile na Dunaju konference načelnikov in zastopnikov vseh meščanske učiteljskih društev zaradi reforme meščanskih šol. V resolucijah, ki so bile sprejete soglasno, se zahteva razširjenje meščanske šole na štiri letnike; država mora prispevati primeren del k stroškom; absolventje štirirazrednih meščanskih šol morajo dobiti iste pravice, kakor absolventje nižje gimnazije ali realke; do 15. leta si učenci lahko sami izbero, ali se uče drugega deželnega jezika ali pa katerega modernih jezikov.

Narodni moment v češki politiki.

Praga, 21. aprila. O velikonočnih praznikih se je dosegel v češki politiki lep uspeh. Sklenila se je namreč fuzija med češko državno-pravno in radikalno napredno stranko. Nadalje je češki narodni svet na poziv izvrševalnega odbora vseh čeških narodnih strank sklical na dan 26. t. m. zaupno posvetovalno o skupnem postopanju vseh čeških strank v češkem deželnem zboru. Na isti dan je sklican tudi shod staročeške stranke. Češki deželni zbor se baje skliče na kratko zasedanje v prvi polovici meseca julija.

Kdo bo gališki namestnik?

Lovov, 21. aprila. Zadnje dni so časopisi uvrstili med kandidate za izpraznjeno mesto gališkega namestnika tudi nadvojvoda Karla Štefana, ki prebiva v Żywiecu na Gališkem.

Dunaj, 21. aprila. Dunajski časopisi poročajo, da se množe vesti, da hoče vlada na vsak način imeti za gališkega namestnika poslanca dr. Bobrznyskega. Tako imenovanje bi bila velika napaka, ker je Bobrznyski hud nasprotnik Malorusov, ki bi se čutili naravnost izzivane. Ako je vladi res kaj do tega, da nastane med obema narodoma v deželi že enkrat mir, mora si Bobrznyskega izbiti iz glave. Sicer pa bi bilo tako pametno upoštevanje proti principom vlade.

Poljaki proti državnemu jezikovnemu zakonu.

Praga, 21. aprila. Da ni o obljubljenem državnem jezikovnem zakonu ničesar več slišati, je baje zakrivil poljski minister dr. vitez Abrahamowicz, ki se je v ministrskem svetu izrekel proti takemu zakonu iz avtonomističnih vzrokov.

Rusija si želi še več vojaških bremen.

Petrograd, 21. aprila. Komisija dume za deželno brambo je odobrila vojni proračun za leto 1908., obenem pa izrekla željo, naj bi se vsa plemena v državi pritegnila krvnemu davku, vsled česar bi se ruska armada pomnožila na 15 (!) milijonov vojakov. Tudi vojna obveznost na Finskem se mora podrediti splošnim državnim zakonom.

Zopet atentat na Portugalskem.

Madrid, 21. aprila. V Lizaboni so razkrili načrte za umor kralja. Atentat bi se bil izvršil povodom otvoritve parlamenta. Zapri so mnogo republikancev. Na dan otvoritve parlamenta bo konzignirano vse vojaštvo, a pot iz kraljeve palače do parlamenta bodo stražile tri vrste vojakov. Kralj se bo vozil v zaprtem vozu z oklopnici, a voz bo še spremljal celi polk vojaštva na konjih. Republikanski časopisje svari vlado, naj ne gre predaleč, ker bi sicer Portugalsko zadela ista usoda, kakor je zadela Francijo.

Atentati na vseh straneh.

Lovov, 21. aprila. Predsednika v Guatemali Cabrero je pričakala pred vratmi v palačo gruča mož, ki so začeli z revolverji streljati nanj. Le en strel je predsednika zadel ter mu odtrgal prst. — V Koreji so zarotniki hoteli vreči iz tira vlak, v katerem se je vozil japonski cesarski namestnik marki Ito. Atentat pa se ni posrečil.

Punt v Maroku.

London, 21. aprila. Angleška vlada je sporočila Angležem v Maroku, da v bodoče ne prevzame več skrbi za njihovo varstvo, ako še ostanejo v Maroku. Iz tega je razvidno, da angleška vlada vidi, kako resni časi se bližajo Maroku. — Sultan Mulej Hafid je zopet razposlal svoje pooblaščenca, da prosijo velesile za posredovanje.

Vstaja na Haiti.

Hamburg, 21. aprila. Prejšnji minister republike Haiti, Lamira, je bil zaradi ščuvanja k vstaji večeraj ustreljen. Obenem je predsednik razglasil nad otokom obsedno stanje.

Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih na Kranjskem

je imelo snoči v mestni posvetovalnici na magistratu letošnji občni zbor ob primerni udeležbi.

Predsednik g. dvorni svetnik Chorinsky je proglasil sklepčnost, otvoril zborovanje in pozdravil zborovalce. Tiskano poročilo o društvenem delovanju so dobili vsi člani v roke, za to se ni prečitalo, pač pa je generalni tajnik g. dr. Demeter Bleiweis podal v kratkem glavne poteze delovanja društva sledeče:

Delovanje »Dež. pom. društva za bolne na pljučih« je bilo v preteklem letu osredotočeno na oskrbovalnico za jetičnike, ki smo jo ustanovili v Ljubljani in o kateri je podal društveni zdravnik dr. Avgust Levčič obsežno poročilo (v omenjenem tiskanem poročilu). Oskrbovalnica je imela v preteklem letu v stalni oskrbi 21 rodbin s skupaj nad 100 rodbinskimi člani. Nje delovanje je bilo v prvi vrsti profilaktično in je obstajalo v takozvanem domovnem odvrčanju jetike, to je v vsakem slučaju se je glede življenja in stanovanja jetičnikov ukrenilo vse ono, kar je potrebno, da se bolezni ne razširja ali z drugo besedo, da se ne pojavijo novi slučajji tuberkuloze. Ta način odvrčanja je najbolj uspešen, z njega pomočjo se da jetika omejiti za več kot tretjino. Ni mi treba poudarjati, kaj to pomeni, če premislimo, da provzroča jetika nizko računeno cislitvanji vsako leto izgubo, oziroma izdatek 54 milijonov kron, ali z drugo besedo, da pri nas jetika nalaga vsakemu posamezniku letni davek 2 K, rodbini 5 članov torej davek 10 K. Seveda pa tudi jetičnikov samih nismo zanemarjali in smo tudi v tem oziru dosegli lepe uspehe.

Sredstva v dosego omenjenega cilja so bila — da v kratkem ponovim podatke našega poročila — oddaja jetičnikov v bolnico, v zdravilišča za jetičnike ali podelitev podpor v svrhu zdravljenja na deželi, koder se to ni dalo izvesti, strogo izoliranje jetičnika, v ta namen podeljevanje podpor v svrhu najema večjih in zdravejših stanovanj, brezplačna oddaja popolnoma opravljenih postelj, razdeljevanje pljuvalnikov, izvrševanje razkužb, natančno po-uziranje in strogo neprestano nadziranje oskrbovanih rodbin. Posebna skrb se je obračala na rodbinske člane jetičnikov, osobito na njih otroke. Ti so redno in brezplačno dobivali kruha in mleka in so se vsakih 14 dni v oskrbovalnici natančno preiskali in tehtali. Da se dvigne socialno in gospodarsko stanje oskrbovan-cev, so se parkrat poplačali najnujnejši dolgovi pri mesarju, špeceristu, peku itd. Uspeh je ta, da se v nobeni rodbini ni pojavila hišna infekcija, ali z drugo besedo, da smo preprečili vsak nov slučaj jetike. To pomenja veliko, če pomislimo, da se je šlo brez izjeme za rodbine, v katerih je bilo obilo prilike do okuženja in kjer so bile zdravstvene in socialne razmere sila neugodne. Lepe uspehe smo dosegli tudi pri jetičnikih samih. Dva slučajja I. štadija sta se popolnoma ozdravila, in sicer oba v novem zdravilišču Hórgas na Štajerskem. V enem slučaju nas je ta uspeh posebno razveselil, ker se je šlo za dijaka tik pred maturo, torej v času, ko si naj izbere in zagotovi samostojno eksistenco. Dva slučajja II. štadija sta se vsled zdravljenja na deželi toliko okrepila in učvrstila, da sta postala popolnoma delozmožna in da še sedaj — po 10 mesecih — brez zdržrka opravljata svoj poklic. 10 najtežje obolelih jetičnikov je umrlo, pri ostalih je obolenje štaci-jonarno. Vsega skupaj je bilo v imenovanih 21 rodbinah 28 jetičnikov, in sicer se je pojavila v 17 slučajih tuberkuloza le pri enem članu (pri očetu ali materi), v 4 slučajih pa pri več rodbinskih članih.

Delovanje oskrbovalnice je le prejasno pokazalo potrebo otroškega zavetišča, za katero smo že kupili stavbni svet, in zagotovili stroške za gradbo, a ne moremo najti pokrit-

ja za vzdrževanje. Radi tega še nismo mogli prijeti z gradbo. V pre-mnogih slučajih je bilo potreba, odstraniti otroke iz nevarne okolice, da ne zapadejo bolezni. Da, v dveh slučajih, v katerih sta v kratkem pomrila za jetiko oče in mati, je morala družvena sestra po več tednov nadomeščati sirotam mater, dokler se ni posrečilo oddati otroke drugim, bodisi v sirotišnice, ali v privatno oskrb. Pred kratkim se je vršilo v Ljubljani ob živahnem zanimanju občinstva ustanovno zborovanje društva za otroško varstvo in mladinsko skrb. Pri tej priliki je zaslužen propagator otroškega varstva, sodni tajnik Mičinski v pretresljivih besedah slikal bedo in zanemarjenje, v katerih žive premnogi otroci, ki vsled tega telesno in нравno propadajo. Toda ravno tako, kakor otrokom, ki jim pretita glad in нравna propast, mora veljati naša skrb onim nedolžnim otročičem, ki jih je brezsrčna usoda postavila v okolico, v kateri zamore vsak dihljaj, da, vsak poljub matere postati pogubonosni in provzročiti dolgotrajno hiranje ali smrtno bolezen. In res, pokazalo se je vse polno stikov z otroškim varstvom in v mnogih slučajih mogli smo le s pomočjo pupilarnega sodišča spraviti otroke v primerno zunanjo vzrejo. Radi tega je graditev vsem zahtevam odgovarjajočega otroškega zavetišča sedaj najvažnejša naloga in največja skrb deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih. Zalibog naša sredstva ne zadoščajo za vzdrževanje takega zavetišča, katerega gradba bi se lahko takoj pričela. Znova se moramo torej obračati na javnost, osobito pa na naše sekijske dame s prošnjo za prispevke in zbirke.

Po tem kratkem poročilu mi je prijetna dolžnost, predlagati iskreno zahvalo predvsem c. kr. deželni vladi, ki je ustanovila fond 2 milijonov kron in s tem boj proti jetiki postavila na trdno in trajno podlago, da-lje deželnemu zboru vojvodine kranjske, ki je pomožnemu društvu za bolne na pljučih že ob njega ustanovitvi dovolil podporo 1500 K. Ta subven-cija se nam dosedaj vsled neposlovanja deželnega zbora sicer še ni izplačala, vendar se nadejamo, da nam bo novi deželni zbor izkazal isto simpatijo in da bo enako uvaževal socialni pomen našega delovanja. Zahvala gre dalje občinskemu svetu deželne stolnega mesta, ki nam je za preteklo leto dovolil podporo 1500 K, za tekoče leto pa dosedaj 500 K. Kranjski hranilnici, ki je tudi boju proti jetiki priskrčila na pomoč in končno vsem dobrotnikom in društvenikom, ki so prispevali večje ali manjše vsote in tako po svoje pripomogli k rešitvi važne socialne naloge. Velike so pa tudi zasluge časnikarstva, predvsem naših dnevnikov »Slovenskega Naroda«, »Slovenca« in »Laibacher Zeitung«, ki so radovoljno priobčevali naše publikacije in na vso moč podpirali naše prizadevanje.

Članov je imelo društvo 465. To poročilo se je brez ugovora odobrilo.

Blagajniško poročilo, ki so je imeli društveniki istotako tiskano v rokah, izkazuje 21.773 K 4 vin. dohodkov in 13.491 K 92 vin. stroškov. Med dohodki je omeniti: podpore in darila 2259 K, doneski podpornikov in društvenikov 1758 K, dohodek dobrodelne prireditve 1600 kron; med stroški pa poplačilo polovice kupnine za stavbišče 10.000 K, za zdravljenje v zdraviliščih, domovno odvrčanje jetike itd. se je izdalo 2493 K 42 vin. Faktično premoženje društva je znašalo 31. decembra 1907 8281 K 12 vin.

Preglednica sta, kakor je poročal g. Perdán, našla vse blagajniške knjige in račune v redu, zato se je predlagani absolutorij odboru in blagajniku g. Mahru soglasno sprejel.

Nato sta se volila gg. Josip Mahr in Josip Perdán z vzkli-kom znova za preglednika.

Ker se ni k slučajnostim nihče oglašil k besedi, je zaključil predsednik zborovanje, zahvalivši se za udeležbo.

Boj proti jetiki z narodno-gospodarskega stališča.

Kakor smo poročali, je izdalo »Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih« pred kratkim poročilo o svojem dosedanjem štiriletnem delovanju. V posebnih prilogi obrača se osobito do občinskih uradov s prošnjo, da naj mu pristopijo kot društveniki ali podporniki, češ, da boj proti jetiki ni le važno socialno vprašanje, temveč tudi z narodno-gospodarskega stališča največjega pomena. Da je temu res tako, se je opetovano pisalo in naglašalo, dokazati pa hočemo to tudi s številkami.

Po izveštvju ces. kr. osrednjega štatističnega urada je umrlo l. 1903. v Avstriji tostran Litave 90.230 lju-

di za jetiko. Od teh jih odpade na Kranjsko 1973. Kakor znano, traja jetika po več let, preden provzroči smrt. Toda vzemimo, da odvrača bolnika le za eno leto od dela in računa dnevni zaslužek le na eno krono, tedaj dobimo za posameznika letno izgubo 300 kron, za 90.000 ljudi izgubo 27 milijonov kron. Če pri-štejemo še izdatke za zdravnika in zdravnika, za bolniško oskrbovanje in pogreb, moramo vsoto najmanj podvojiti in pridemo torej na 54 milijonov kron. Ker znaša prebivalstvo Avstrije le nekaj nad 26 milijonov duš, nalaga torej jetika pri nas vsakemu prebivalcu davek 2 K, rodbini petih članov tedaj 10 K na leto. Izguba, ki jo prinaša jetika Kranjski, iznaša 591.900 K na leto. Po navadi označujemo človeka v dobi delazmožnosti kot kapital, ki se sestavlja iz naravne vrednosti njegove osebe in pa iz zmožnosti in ved, ki si jih je pridobil v šoli in v življenju. Če tedaj nastopi delazmožnost ravno ob pričetku te najvažnejše dobe človeškega življenja, kakor se dogaja pri jetiki, ne pomenja to le neposredno izgube stroškov in truda za izobrazbo, temveč tudi izgubo produktivnega kapitala za vsobodočnost.

Če bi se posrečilo, ohraniti delazmožnost za tri leta le petinki onih, ki obole za jetiko, pomenjalo bi to dobiček najmanj 15 milijonov kron, če računamo zaslužek tako nizko, kakor zgoraj. To pa bi se dalo doseči že po zdraviliščih, če bi jih imeli v zadostnem številu. Znano in povsem dokazano je, da se v zdraviliščih mnogi jetičniki popolnoma pozdravijo, veliko število pa se jih v toliko utrdi in učvrsti, da morejo zozet skozi leta in leta opravljati svoj poklic. Treba je le, da pride jetičniki pravočasno v zdravilišče in da ne zanemarja bolezni.

Se mnogo večjega pomena pa je profilaktično ali odvračevalno delovanje, kakor ga negujejo deželna pomožna društva za bolne na pljučih. Že ob času, ko se je profilaksa komajela razvijati, se je štatistično dokazalo, da se da jetika za dobro tretjino omejiti. Danes, ko je ljudstvo že splošno poučeno o bistvu jetike in ko so se povsodi uvedle odvračevalne naprave, pa so razmere še ugodnejše. Če vzamemo zopet gorjenji račun v roke, uvidimo, da se da v Avstriji na leto prihraniti 18 milijonov kron ali z drugo besedo, davek 2 K, ki ga danes nalaga jetika vsakemu posamezniku, znižal bi se na približno 70 vinarjev. Za Kranjsko pomenjalo bi to letni prihranek približno 170.000 kron.

Pri tem se nismo ozirali na veliko pomanjkanje delavcev in na dobiček, ki bi ga imeli poljedelstvo, obrt in vsi podjetniki, če bi se enkrat omejila ljudska kuga, ki zahteva danes toliko žrtev ravno v času najboljše delazmožnosti.

Kaj pa sledi iz tega. Da ni v toliko naloga posameznika, kakor dolžnost države in drugih ljudskih zastopstev, da podpirajo boj proti jetiki. Država je v ta namen že ustanovila dosedaj pač nezadosten fond 2 milijonov kron, ki ga pa hoče vedno pomnoževati. Deželni zbor kranjski je pomožnemu društvu za bolne na pljučih koj ob njega ustanovitvi izrekel podporo 1500 K. Ta vsota se vsled neposlovanja deželnega zbora doslej ni izplačala, vendar je upati, da bode novi deželni zbor enako uvaževal socialni pomen boja proti jetiki. Občinski svet ljubljanski je dovolil pomožnemu društvu v preteklem letu podporo 1500 K, za tekoče leto pa za enkrat 500 K. Društvo pa se obrača tudi na vse druge občinske zastope. Gotovo bode vsaka občina lahko pogrešala mali letni prispevek, s katerim pristopi »Deželnemu pomožnemu društvu za bolne na pljučih« kot društvenik ali podpornik. Če bi vsaka občina v ta namen volila le najmanjši prispevek 2 K, ustanovil bi se s tem fond, ki bi kmalu izdatno narastel. Večje občine pa žrtvujejo lahko več in res smo opazili, da prispevajo nekatere po 10 in 20 K na leto. Tudi nekatere zdravstvene zastope smo opazili med člani in podporniki društva. Dokazali so, da se zavedajo svoje naloge, siceriti vse, kar je v zdravstvenem in socialnem oziru za prospanje okrožja potrebno.

Nadejamo se pa tudi, da bode naše hranilnice in posojilnice uporabile priliko cesarskega jubileja, »Deželne pomožnega društva za bolne na pljučih«, katerega potrebnost in koristnost nam po navedenih okoliščinah pač ni več treba naglašati.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. aprila.

— Občinske volitve v III. razredu. Pri današnjih občinskih volitvah v III. razredu je bilo oddanih 91

(Dalje v prilogi.)

glasov. Izvoljeni so bili kandidatje narodno - napredne stranke Engelbert Franchetti s 566, Josip Turk s 539, Josip Vidmar s 559, Anton Likozar s 560, Urban Ušeničnik s 540 glasovi in Ivan Pavšek s 531 glasovi. Socialno demokratiški kandidati Etbin Kristan, Ivan Mlinar in Josip Petrič so dobili 354, oziroma 352 in 365 glasov. S socialnimi demokrati je volilo tudi mnogo klerikalcev.

— **Klerikalci in Trubar.** Letos je 400 let, kar je bil porojen slovenski reformator Primož Trubar, veliki bojevnik zoper propadlost takratne katoliške cerkve in ustanovitelj slovenske književnosti. Znamenite, nepozabne in neprecenljive so zasluge Trubarjeve za slovenstvo vobče in zlasti za slovensko književnost in slovenski narod bi se moral sramovati pred vsem svetom, če bi se ob 400-letnici Trubarjevega rojstva ne spominjal tega svojega duševnega velikega. Klerikalci so mislili, da je slovenski narod že tako pokatoličanjen in po duhovskem vplivu tako demoraliziran, da bo pozabil na 400letnico enega svojih največjih sinov. Toda zmotili so se v svojih računih. Trubar ni pozabljen in 400letnica njegova se bo dostojno praznovala. Ta prazna Trubarjevega spomina jezi in boli klerikalce in ker ne morejo drugega storiti, so začeli Trubarjev spomin in v Trubarjevo delo zasmehovati in v nič devati, in »Slovenec« se je povzpelo do skrajno predrzne trditve, da je od Trubarja započeto delo izmrl, ker je bilo umetno med nas zanešeno, tuje, protiljudsko in protislovensko, od nemškega duha porojeno. Samo blaznost more kaj takega trdit, samo očitna blaznost more tako izkrivljati dejstva in pačiti resnico. Izmrlo je od Trubarja započeto gibanje!! Ne izmrlo, nego zatrtje je bilo z ognjem in z mečem. Zatrtje in poteptano z brutalno nasilnostjo od nemškega vladarja in njegovih laskih in španski duhovskih svetovalec in zatrtje in uničenje je bilo na največjo nesrečo Slovencev. Ko bi bili Slovenci mogli nadaljevati stavbo svoje narodne kulture na podlagi, ki so jo ustvarili Trubar in njegovi tovariši, bi bil danes slovenski narod v nacionalnem oziru, v duševni in v materialni kulturi eden prvih narodov v Avstriji, dočim smo sedaj po zaslugi katoliške cerkve in njenih takratnih zaveznikov in pokroviteljev med zadnjimi.

— **Vladna koncesija klerikalcem.** Klerikalci so dosegli, da je najvišje kot kasacijsko sodišče na pritožbo državne prokurature v varstvo zakona v znani aferi Gostinčar - Novak akademsko razsodilo, da se je s tem, da je sodišče g. Julija Novaka oprostiti, kršil zakon. Vprašamo, če je morda bila to koncesija vlade klerikalcem za to, da so dovolili ustanovitev nemške gimnazije v Ljubljani? Vsa znamenja kažejo na to! Sicer pa, če mislijo klerikalci, da je s tem Gostinčar opran, se zelo motijo. Če bi bili tako zlobni, kakor klerikalci, bi baš sedaj prišli na dan z materializmom, ki bi zadostoval, da bi Gostinčarja uničili. Toda to si prihranimo za poznejše čase.

— **Lažniva reklama.** Mislili smo, da je zadeva glede g. Nebenfürherja popolnoma končana, a sobotni »Slovenec« je naenkrat začel za rečenega gospoda delati prav ameriško reklamo, in pri tem krivično napadati upravo tukajšnje plinarne. Od meročajne strani se nam poroča, da je dotično »Slovenec« poročilo popolnoma neresnično in izmišljeno. Prvič ni napake pri plinovi napeljavi na okulističnem oddelku tukajšnje bolnice preiskoval nobeden inženir, temveč samo monter plinarne. Drugič ni konstatoval kancelist g. Nebenfürher, kakor pravi »Slovenec«, da napaka obstoji radi neodtoke vode, ampak je to storil masinist deželne bolnice. Naravno je, da je temu napeljava bolj znana kakor monterju plinarne, ki z dotično napeljavo ni imel nobenega opravka. Tretjič g. Nebenfürher pri celi stvari niti navzoč ni bil in se mu je to morbiti poznalo samo sporočilo. Ako bode »Slovenec« na ta način delal reklamo za g. Nebenfürherja, ni vraga, da si bode časom pridobil za bolnico nebroj zaslug in tako lahko postal nje zaslužan upravitelj. Najbrže je deželni odbor splošno tako informiran o g. Nebenfürherjevi kvalifikaciji za upraviteljsko mesto. Četrta je popolnoma res, kakor je trdil monter, da bode treba vse cevi z večjimi zamenjati, ker drugače bode plin še vedno gorel slabo. Občinstvo naj samo sodi, kako zanesljive poročevalce ima »Slovenec«, kateremu svetujemo, naj se sam z njimi pomeni radi neresničnega poročila. Končno pa še vprašamo »Slovenca«, kdaj je Hribarjeva uprava še zavajljala čez deželo. Pač pa je bil ravno »Slovenec« isti, ki je leta in leta povsod napadal prejšnji deželni odbor in njega naprave.

— **Za državnopravniškega substituta v Novem mestu** hočejo, kakor

smo že poročali, Nemci vsiliti svojega moža, zagrizenega nemškutarja, čigar protežiranje je prevzel dr. Eger osebno. Konstatujemo, da je ta kandidat nemške stranke pri zrelostnem izpitu na ljubljanski višji gimnaziji iz slovenščine kot prostega predmeta, kjer se itak kakor znano, skoro nič ne zahteva, dobil red nezadostno, ki se mu je vpisal in se še sedaj blešči v njegovem maturitetnem spričevalu.

— **Iz poštne službe.** Poštni asistent g. Ivan Florjančič je premeščen iz Novega mesta v Pulj 1, zoštni kontrolor g. Ivan Hafner pa iz Gorice 4 v Ljubljano 2. Za poštno oficijantjo VIII. čin. razreda je imenovana poštna ekspedijentinja gđ. Regina Beifuss za Ribnico in za poštini oficijantji v IX. čin. razredu poštini aspirantjini gđ. Brigita Berlan za Žiri in gđ. Amalija Müller za Trst 3. Mesto poštne ekspedijentije na Jesenicah je dobila poštna ekspedijentinja gđ. Marija Hribar v Tupaličah, mesto poštne ekspedijentije v Semiču poštini pomočnik g. Emanuel Kaftan, ono v Slapu poštna ekspedijentinja gđ. Julijana Richter v Srednji vasi pri Kočevju in ono v tem zadnjem kraju poštna ekspedijentinja gđ. Matilda Dovžan v Razdrtem. Premesčena sta poštna oficijanta g. Viktor Erker iz Kočevja v Ljubljano 2 in g. Anton Boc iz Ljubljane 2 v Kočevje. Upokojena je poštna ekspedijentinja gđ. Ana Kaftan v Semiču.

— **Odbor „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“** ima jutri, v četrtek 23. t. m. o b. 6. zvečer sejo v uredništvu »Slovenskega Naroda«. Na dnevnem redu se seje so zelo važne točke. Zato prosimo gospode odbornike, da se zanesljivo udeležijo!

— **„Naša zveza“** ima jutri redni občni zbor zvečer v »Narodnem domu«, na kar opozarjamo člane.

— **Koncert „Glasbene Matice“ v Zagrebu.** Napovedani koncert »Glasbene Matice« v Zagrebu se definitivno vrši v soboto, dne 2. maja. V ponedeljek sta bila v Zagrebu koncertni vodja g. Matej Hubad in tajnik »Glasbene Matice« g. Dragotin Šebenik, da se z odborom »Kola« dogovorita glede vsje podobnosti koncerta. Kakor čujemo, se je osnoval v Zagrebu velik odbor rodoljubnih dam in gospodov, ki je prevzel vse priprave za čim najsijajnejši sprejem slovenskih gostov. Kakor smo že javili, bo vozil v Zagreb po zoben vlak, ki bo odhajal iz Ljubljane v soboto zjutraj in se vračal iz Zagreba v nedeljo proti večeru. Slovensko občinstvo opozarjamo še sedaj na ta vlak, ker se nudi s tem Slovincem ne le prilika, da si ogledajo Zagreb, ampak tudi da se udeležijo koncerta »Glasbene Matice« in III. jugoslovanske umetniške razstave, ki se prav iste dni odpro. Na koncertu se bodo pele te točke: Fr. Vilhar: »Slovenac in Hrvat«; M. Hubad: Slovenske narodne pesmi; »Je pa davi slanica pala«; »Prišla je miška«, »Luna sije« in »Meglica« (O. Dev), mešani zbori iz capella; Ant. Lajovic: »Bolest kovač« in »Napitnica«, mešana zbor; P. H. Sattner: »O nevihti«, mešan zbor; Z. Fibich: »Pomladna romanca«, mešan zbor, sopran in bas-solo s spremljevanjem klavirja; Jos. Prochazka: »Ljubzen«, mešan zbor; M. Hubad: Slovenske narodne pesmi; »Bratovi veseli vsi«, »Ljubca povej, povej« in »Škrjavec poje, žvrgoli«, mešan zbor; Ant. Foerster: »Ljubica«, mešan zbor; Ant. Nedvied: »Nazaj v planinski raj«, mešan zbor, in Ant. Dvořak: »Sv. Ljudmila«, sklep iz I. dela, mešan zbor in veliki orkester. Pri koncertu sodelujeta gospa Jeanetta pl. Foedranspergova in operni pevec g. Julij Betetto.

— **Pogreb g. Kollmanna.** Omeniti je že dveh družtev, ki sta se z zastavama pogreba udeležili, to sta: Begunska požarna bramba v društvenem kroju z zastavo in šišenka čitalnica z zastavo. Rajni Kollman je bil član čitalnice v Šiški od početka t. j. od 1. 1877. torej 31 let. Zato je društvo položilo venec na rakev svojega dolgoletnega podpornika in ga z društveno zastavo spremilo k večnemu počitku.

— **Prihod Monakovec.** Jutri večer ob 6.50 pripelje se v Ljubljano pod vodstvom potovalne pisarne »Adlerflüge« 90 Bavarcev, namenjenih v Benetke. V Ljubljani se ustavijo, da si ogledajo mesto. Prihod teh izletnikov, ki pripadajo vsekoli premožnim slojem, je prvi uspeh prizadevanja mestne občine ljubljanske in deželne »Zveze« za povzdigo tujakega prometa na Kranjskem, da pritegneta v naše mesto mednarodni turistiški tok. Nastanili se bodo izletniki v hotelu »Union«, kjer so si naročili skupno večerjo.

— **Konkurz razplaša deželno sodišče nad premoženjem g. Antona Korbarja** v Ljubljani.

— **Gosp. Danilo gostuje v nedeljo v Trstu** v igri »V ječi«, v bonvivonski vlogi barona Walbeck.

— **Državna subvencija.** Kmetijska družba kranjska je bila za kmetijski pouk za leto 1908 4500 K državne subvencije.

— **Z. Iga.** Da bi se škofu tembolj prikupil ob času ko bode belo nedeljo na Igu birma, preskrbel je župnik g. dr. Mavring za olepšavo cerkve. Kakor se splošno govori, je kupil 800 m blaga za zastave, da jih bo dal svojim pristašem, ki jih bodo morali izobesiti se vé — to bodo storiili iz lastnega nagiba samo, da dr. Mauring pokaže svojo vdanost in mogoče kmalu avanzira za prelata. No dr. Mauring to lahko žrtvuje, bogat je bolj kot škof, pa še posojilnica je na komando dala 500 K. Znat se mora.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Veliki Loki** naznanja, da priredi dne 7. junija veselico na Čatežu v gostilni g. A. Urbančiča. Dobitki za tombolo naj se pošiljajo na »Prostovoljno gasilno društvo v Veliki Loki«, ki se hvaležno sprejemajo.

— **V Ribnici** so včeraj volili cerkvene ključarje. Volitve so se udeležili tudi naprednjaki, kar je bilo seveda proti računu klerikalne gopode. Klerikalci so pritirali k volitvi vse svoje pristaše, a ker so tudi naprednjaki storili svojo dolžnost in se udeležili volitve skoro polnoštevilno, je bila zmaga vkljub naporu klerikalcev na napredni strani. Za ključarja je bil izvoljen naprednjak v strah in grozo farovške gopode, ki bo sedaj brez dvoma kričala na vse grlo, da je v Ribnici vera v nevarnosti. V resnici je seveda v nevarnosti samo brezvestno gospodarstvo s cerkvenim premoženjem.

— **Talijo za rešitev življenja** v znesku 52 K 50 v je dobil Ivan Dujc v Spodnji Košani, ker je z lastno smrtno nevarnostjo rešil življenje Sletnemu Ivanu Cerkevniku u, ki bi bil sicer utonil.

— **Nemška mizerija.** Celjski Nemci in nemškutarji so si postavili svojo nemško hišo. Leta in leta so jo zidali, vsakovrstne zapreke so jih ovirale, končno jo pa vseeno imajo. Samo dolga je na njej, da se iz nje ne vidi. Na vseh koncih in krajih so beračili za njo, nemška požrtvovalnost se je povsod izkazovala v najkrajši luči, vendar celjska nemška hiša tako je v dolgovih, da se bo najbrž v kratkem zgrudila pod njimi. V tem resnem trenutku je izšel v zadnji »Deutsche Wacht« jokav poziv na celjske Nemce, naj prispeva vsak za nemško hišo, kajti potreba je večja kot kdaj prej. Iz vsega poziva je razvidna vsa mizerija celjskega nemštva in nemškutarstva, ki bi rado paradiralo pred svetom, pri tem pa se kaže v vsej svoji revščini in beračiji. Nas bi končno prav nič ne brigala celjska nemška hiša, če bi se »Deutsche Wacht« ne zaletavala v slovensko gledališče v Ljubljani in ne pisala starih bedarij o »verrückte Pervakenschär«, o »überflüssige slovenische Mittelschullehrer« itd. Naj celjski Nemci skrbijo, da njih nemška hiša ne pride na kant in se naj za naše gledališče ne brigajo. Večje beračije celjski Nemci in nemškutarji še niso nikdar pokazali kakor pri imenovanem svojem poslopiju, kjer ni še niti ena opeka plačana, zato taki ljudje nimajo prav nobene pravice vtikati se v naše reči, ki jih bomo Slovenci rešili in uredili brez njih.

— **Poročil se je danes v Kotoru** nadporočnik pridrjen generalnemu štabu g. Rudolf Lukano pl. Savenburg, sin polkovnika v p. Mihaela Lukanca pl. Savenburga z gđ. Modesto Straširbka, hčerko o. in kr. višjega štabnega zdravnika Josipa Straširbka. — V Mariboru se je poročil g. Vekoslav From, učitelj pri Sv. Benediku v Slov. Goricah z gđ. Zinko Schmidlechnerjevo, učiteljico istotam.

— **Za praznike** si je prezezel žile na roki 21letni Franc Marinič v Gorici, ko je v pijanosti udaril po steklenih vratih in jih razbil. — 26letni A. Besednjak iz Orehovlj je pa v pretepu v Mirnu dobil veliko rano na glavi tudi za praznike. Oba ležita v goštni bolnišnici in obetata, da ne bosta nič več tako praznovala Velike noči.

— **V vlaku je padel pri Solkanu** 31letni Ivan Ivančič. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico.

— **Umrl je v Trstu** veletržec Ivan vitez Albori, brat feldsajmajstra Evgena Alborija, star 80 let.

— **Mrtvega so našli v Trstu** 56letnega kočijaža Simona Zormanca. Zadel ga je kap.

— **V čast božje je hotel zažgati hišo** v Trstu neki blazen človek. Spravili so ga v blaznico.

— **Pri pogodu umrl.** Dobrodelno društvo »Providenza« v Trstu pogosti ob velikonočnih praznikih več ubošev. Letos je pri tem pogodu 70letnega Alojzija Magrisa zadel kap, da je bil na mestu mrtve.

— **Kite odrezuje neznan človek** v Trstu mladim deklicam. Dasi se je zgodilo še več takih slučajev, vendar dotičnika še niso mogli dobiti.

— **Velikansko Ciril - Metodovo slavnost** priredi zagrebški klub »Ciril - Metodskih sidar« 5. julija v slavo teh narodnih svetnikov in v korist zapuščene hrvaške dece, ki jej hočejo narodni nasprotniki ugrabiti materinski jezik. Slavnost bo nekaj takega, česar Zagreb še ni videl. Upamo, da bomo tudi mi Slovenci praznik naših slovanskih apostolov praznovali s prireditvami v korist naših šolskih družbi, zlasti ko pade ta praznik letos na nedeljo.

— **Podelitev naslova.** Cesar je podelil zagrebškemu vseučiliškemu profesorju dr. Dragotinu Gorjanoviču - Krambergerju, ki je znan tudi ljubljancem kot velik učenjak, naslov dvornega svetnika v priznanje zaslug, ki si jih je stekel na polju znanstvenega raziskovanja.

— **Mednarodna panorama** »Pod trančo« — sedaj edina panorama v Ljubljani — nam razkazuje ta teden zelo zanimive vožnje vsakovrstnih zrakoplovov najnovejših zistemov in sicer gledamo spuščanje zrakoplovov iz »šabje« perspektive, potem pa motrimo svet s ptičje perspektive z raznih viščin, celo iz viščin blizu 3000 metrov. In pri tem niti ne tvegamo življenja, kakor store to zrakoplovci.

— **Cirkus Colosseum.** Tudi snočnja predstava je stala na višku umetniške dovršenosti. Za smeh obiskovalcev je skrbjeno o prav decentnim humorjem in vznjuja zlasti zadnja točka »ventri - lokvist« veliko neprisiljenega veselja. Predstava je vsak dan ob 8. zvečer.

— **Resno svarilo za naše delavske sloje.** Avstro - ogrsko pomožno društvo v Ahenu objavlja, da je »Nemška osrednja zveza poljedelskih delavcev« pred nedavnim izdala potom časopisja nekaj poziv, čigar strupe na ost je očitno obrnjena proti interesom onih rojakov, ki hodijo delat na Nemško. Kakor znano obstoja od 1. februarja t. l. odredba, da dobivajo vsi vnanji delavci takoj na meji od nemških oblastev delavske izkaznice na podlagi izkazil, ki so jih prinesli s seboj iz domovine. Ta izkaznica je posled edino veljaven dokument v Nemčiji, vsa druga izkazila pa v istem trenutku izgube svojo veljavnost. Opiraje se na to odredbo pozivlja osrednja zveza v svoji okrožnici, naj delodajalci vsakega delavca, ki prelomi pogodbo, brez odloga — če mogoče še tisti dan — ovadijo delavski centrali v Berlinu S. W. 11, Hafenplatz 4, ki bo vse potrebno ukrenila, da se dotični delavec izžene in da se mu enkrat za vselej onemogoči, če tudi pod napačnim imenom, priti na Nemško. Pri takih ovadbah pa je treba natančno navesti ime in priimek, rojstne in domovinske podatke kakor tudi številko delavske izkaznice in kraj, kjer se mu je izdala. Če je rojstni kraj neznan, naj se navede, kdo je delavcu preskrbel in posređoval delo, ker se tudi na ta način lahko dožene njegovo domovinstvo. Če ima delodajalec morda kako tu - ali inozemsko izkaznico, se mora ovadbi priložiti. Ko se vse to po teh navodilih izvrši, ne naloga delavske centrala, da se delavcu, ki je prelomil pogodbo, res temeljito posveti. — Z ozirom na te odredbe in taka izvajanja je jasno, da ta organizacija skrbi samo za koristi delodajalcev in sicer na očitno škodo delavstva. Vsak delavec, ki hoče v Nemčijo, mora torej imeti vsa svoja izkazila v najlepšem redu, kajti sicer mu prete velike sitnosti in morebiti celo izgon.

— **Smrtna nesreča.** Ko je danes popoldne ob 2. peljal tramvajski voz od pošte proti južnemu kolodvoru, priletel je iz Fröhlichove hiše na Dunajski cesti v trenutku na cesto, ko je drdral voz mimo, 14letni Ciril Barič, kovaški vajenec pri kovaškem mojstru Demšarju. Voz ga je zgrabil, dasi je voznik takoj ustavil. Barič je vsega zmečkalo in so gamogli še le potegniti izpod voza, ko so voz vzdignili. Seveda je bil takoj mrtve. Truplo mrtvečev so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Barič je sam kriv svoje smrti in ne zadene voznika električne železnice nobena krivda.

— **Petkronski falsifikati** zopet krožijo po ljubljanski okolici. Pred kratkim je namreč prišla neka stranaka k davčnemu uradu na Vrhniki, da bi davke plačala. V to svrhu je naštel denar, med katerim je davčni oskrbnik spoznal in zavrnil petkronski falsifikat. Od pravega petkronskega tolarja se loči falsifikat v tem, da nima čistega kovinskega leska, pri tem je mnogo lažji, ker sestoji iz »britanske kovine« in cinka, in končno ima na robu slabo vtisnjeno geslo. Ker je gotovo več takih falsifikatov v prometu, je treba posebne pozornosti, da se občinstvo izogne sitnostim in obvaruje škode.

— **Tatvina.** Včeraj popoldne je bila sobarici Angeli Očenardovi na Dunajski cesti št. 17 ukradena ška-

tulja perila in obleke, vredne 33 K. Osumljenka je znana.

— **Prijet tat.** Policijski nadstražnik Jakob Kržan je snoči prijel v Kolodvorskih ulicah nevarnega tatu in nasilnega vaganta Jožefa Preka, roj. 1866. v Prebačevem, pristojnega v Šmartno pod Šmarno goro. Prek je prvotno pri policiji rekel, da se zove Viliam Chee, da je doma v St. Paulu v Severni Ameriki, da je po poklicu monter, protestantske veroizpovedi in od svoje žene ločen. Pri njem so našli hranilnično knjižico, hranilnice in posojilnice v Iški vasi z vlogo 2000 K in glasečo se na ime Antona Čepelnika, posestnika v Iški vasi št. 34, kateremu jo je ukradel. Natančnejše poročilo o tem slovitim tatu pričbimo prihodnjiki.

— **Nevaren strel.** Včeraj popoldne je nekdo menda s flobert puško ustrelil v okno hiše št. 14 v Škofjih ulicah v I. nadstropju in s kroglico razbil 1 K 20 v vredno šipo.

— **Karambol.** Včeraj popoldne sta zadela na križišču pri glavni pošti voz električne železnice in voz slapca Petra Kende in sta se pri tem pri električnem vozu ubili dve 5 K 50 v vredni šipi.

— **Dobrovoljček na dvokolnici.** Še precej zgodaj snoči se ga je bil neki dobrovoljček nekoliko čez mero nasrkal in potem v »rožicah« korakal po Mestnem trgu. Ker je pa le preveč poljuboval cesto, ga neki dober človek prime in pelje proti Bregu. Ker mu je pa tam omagal, je šel po dvokolnico, ga nanjo položil in med velikim vriščem otrok peljal domov. Razumno, da je prizor vzbudil tudi pri odraslih očividcih mnogo smeha.

— **Pri včerajšnjem naknadnem naboru** je bilo izmed 25 nabornikov potrjenih k vojakom 14.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 65 Hrvatov in 8 Slovencev, 150 Lahov je prišlo semkaj in bodo stopili v delu na Kranjskem, 800 se jih je odpeljalo pa v Spodnjo Avstrijo, na Hrvaško in Ogrsko.

Drobne novice.

— **Papež je obhajal židinj.** O Veliki noči je papež povabil k svoji maši v Sikstinski kapeli tudi profesorja dunajske eksportne akademije dr. Feilboga in njegovo ženo, ne vedoč najbrže, da sta žida. Potem je papež tudi vse povabljen obhajal, a židinja je hostijo izpljunila, kar je povzročilo veliko senzacijo.

— **Iz dežele lepih čednosti.** Ni se še podela škandalozna afera, v katero je bilo zapletenih v Hamburgu več častnikov, prišli so na sled podobnim škandalom v Monakovem. Policija je zaprla lastnico takozvane zdravilišča, kjer pa so se le odpravljale posledice grešnih zvez. Asistent zavoda je pravočasno pognil. V afero je zapletenih nad 50 oseb prvih monakovskih družb.

— **Velika nesreča na železnici.** Blizu Melbournja (Indija) sta trčila skupaj brzovlak in poštni vlak, pri čemer je bilo ubitih 42, hudo ranjenih pa 88 oseb.

— **Amerika napreduje** glede železniških nezdod. Od novega leta do 15. aprila je bilo 12 225 nezdod.

— **Umrl je v Meranu** član gospodske zbornice, sloveč arhivar vitez Sichel.

— **Sneg je zapadel** velikonočni ponedeljek po celi srednji Evropi, tudi na južnem Francoskem.

Razne stvari.

— *** Živinozdravnik pred 4300 leti.** V klinopisih babilonskega kralja Hamurabija, ki je izdal zbirko zakonov kot ustanovitelj države, govori tudi dva paragrafa o živinozdravništvu, in sicer pravi § 224: Ako zdravnik za govedo in osle ozdravi žival, mora plačati lastnik zdravniku šestino »sekela«. § 225. Ako pa provzroči zdravnik govedu ali oslu težko rano, da živinče vsled tega pogine, mora plačati zdravnik lastniku četrtino cene. — Na drugi plošči istega zakonika se govori posebej o zdravnikih za konje, iz česar je razvidno, da je bila kultura tako razvita, da so imeli za vsako vrsto živine posebne zdravnike; razvidno pa je tudi, kako so Babilonci cenili živino.

— *** Hitrost vlakov.** Nekateri sodijo, da se s povečano hitrostjo vlakov pomnoži nevarnost peljanja. Pa temu ni tako. Da je le proga dobro zgrajena, pa je vse eno, ali gre vlak počasi ali bzo. V posameznih državah vozijo vlaki s sledečo hitrostjo na uro: 1.) navadni poštni vlaki: v Italiji, Rusiji in Franciji 20 do 25 km, Avstro - Ogrski in Nemčiji 25 do 35 kilometrov, v Združenih državah 30 do 40 km, na Angleškem 35 do 40 km; 2.) brzovlaki: v Italiji in Rusiji 35 do 40 km, Avstro - Ogrski 40 do 50 kilometrov, Nemčiji 45 do 55 km, Franciji 50 do 60 km, Združenih državah 55 do 65 km in na Angleškem 60 do 70 km; 3.) ekspresni

vlak: v Italiji 50 km, Avstro-Ogrski 55 do 60 km, Franciji 70 do 75 km, Rusiji 75 km, na Angleskem 75 do 80 km, Nemčiji 70 do 83 km, v Združenih državah 80 do 95 km. Ameriški ekspresni vlak prvi torej še enkrat bolj hitro kot naš brzovlak.

*** Avtomobili in konji.** Avtomobili bodo polagoma popolnoma izpodrinili konje. Letos je bilo v pariških predmestjih 16.000 konj manj kakor pred desetimi leti. Društvo omnibusov, ki je rabilo dosedaj za svoje vožnje 15.000 konj, jih ima sedaj le 10.000. Tudi fjakirji imajo 2000 konj manj.

*** Srečni španski pesniki!** Vdova dvornega svetnika in znanega španskega pesnika Fastenratha je naznanila španskemu kralju, da je naložila 15 milijonov, katerih obresti bodo dobivali le španski pesniki.

*** Ribolov s telefonom.** Na Norveškem so izumili ribolov s telefonom. Na ribiški ladji imajo telefon z mikrofonom, ki služi za ojačanje glasov. Mikrofoni visi na žici v vodi ter javlja ribiču vsak šum, ki ga povzročajo ribe, ki plavajo v večji množici blizu ladje. Aparat beleži, na katero stran se pomikajo ribe, ali jih je mnogo ali malo, celo to je mogoče spoznati, katere vrste rib se približuje, ker se drugačen šum sliši od sardel, drugačen od bakalar itd.

*** Umetno zdravilišče.** Nadzorniki živili v državi Njujork so prišli na sled, da so vrele v slovečem kopalisku »Saratoga Mineral Springs« že več let — umetno uprizorjeni. Vrele so namreč v teku let spremeni svojo kemično sestavo ter so dajali pravzaprav navadno vodo. Ker se je lastnik bal, da bi gostje izostali, pomagal si je na umetni način. V tajnih laboratorijih je dal proizvajati v navadni vodi raztopino ogljikovega kislini, in to raztopino so napeljali po posebnih ceveh v zdraviliški paviljon. In tisoči bolnih, ki so vsako leto obiskovali kopalnice, so pili z velikim zaupanjem to umetno zdravilno vodo.

*** Brat kraljice Drage.** V hotelu na »Pošti« v Beljaku se je nastanil pred velikonočnimi prazniki mladenič, ki je rekel, da je brat umorjene srbske kraljice Drage. Obiskal je več trgovin in nakupil blaga, ne da bi ga bil plačal. Blago so mu morali poslati v hotel. Ko je na ta način nakupoval v knjigotrdnici, je bil slučajno v trgovini policijski nadzornik, ki je mladeniča opozoril, da je oba brata kraljice Drage obenem s kraljem in kraljico zadela ista usoda že leta 1903. Povabil je mladeniča s seboj in kmalu se je pokazalo, da je fantič natakarski vajenec Sirca.

Telefonska in brzojavna poročila.

Profesor Schrötter.

Dunaj, 22. aprila. Vseučiliški profesor dvorni svetnik Leopold Schrötter je umrl tu v starosti 71 let. Rojen je bil v Gradcu.

Bivši angleški ministrski predsednik umrl.

London, 22. aprila. Danes je umrl po daljši bolezni bivši ministrski predsednik Campbell - Bannerman. Pokojnik je bil rojen l. 1836.

Velika železniška nesreča v Avstraliji.

London, 22. aprila. Iz Melbourne poročajo, da sta na tamkajšnji železniški progi trčila drug ob drugega dva osebnostna vlaka, izmed katerih je bil eden brzovlak. Trije vozovi brzovlaka so jeli goreti, a jih je bilo moči v kratkem pogasiti. Na prostoru nesreče je bilo kakšno bojno. Človeških žrtev je legion.

Radi naravnost škandaloznih razmer na telefonski progi Dunaj-Ljubljana, so danes izostala skoro vsa tel. poročila. V tem oziru ne zadene nobena krivda tukajšnje telefonske postaje, imamo pa dovolj vzroka biti prepričani, da vlada pri dunajski centrali neka čudna animoznost proti razgovorom z ljubljanskimi telefonskimi naročniki. In da enkrat počujemo dunajsko centralo, da se tu v Ljubljani ne damo šikanirati, se bomo pritožili na merodajno mesto.

Zahvala.

Podpisano županstvo izreka vsem, kateri so ob priliki požara, kateri je dne 1. decembra 1907 v Gorenji vasi uničil 7 gospodarjem njih domovanja, pripomogli na kakršenkoli način olajšati njih žalostno stanje.

Zlasti pa si šteje v dolžnost, izreči posebno zahvalo blagorodnemu gospodu Ivanu Ekel, o. kr. okrajnemu glavarju v Logatcu, kateri je pronojo tukajšnjega županstva do vis. o. kr. deželne vlade za podporo pogorelecm podpirati blagovolil ter posebno pripomogel, da je slavnostna izposlovala ponesrečenemu znesek od 4000 K.

Enako gre zahvala blagorod. gosp. Antonu Galle, o. kr. notarju, in

Kranjski hranilnici v Ljubljani, kateri prvi je sam podpiral pogorelece s snatnim sneskom ter s svojim vplivom dosegel, da je slednja podarila taistim dar 1000 K.

Zahvala gre tudi blagorod. gosp. Karlu Jelovšek, posestniku na Vrhniku, kakor tudi občinam Loč, Postojna, Črni vrh, Planina in Hotedriča, katere so na prošnjo podpisane županstva taistemu vpsale za pogorelece snatne denarne podpore.

Županstvo občine Gorenji Logatec, dne 13. aprila 1908.

Župan:

Jul. Lenassi.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesta utešujoča, mišice in sive krepčujoča, kot maslo dobro znano »Mollove francoske žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštenu povzetju razpošilja to maslo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izredno sahtevati MOLL-ov preparat, sazanovan s varstveno znamko in podpisom. 2 35-6

Nevarnostim, ki pretijo

umetno hranjenim dojenčkom, odidejo le tisti otroci, kateri dobivajo moko »Kufek« za hrano. Nobenega boljšega sredstva ni proti tako strašnem bruhanju, črevesnemu katarju, driski itd., kakor moka »Kufek«, katere se od prvih zdravniških avtoritet kot najboljša priporoča. »Dojenček«, jako poučna knjiga, je dobila brezplačno v prodajalnah ali pa pri R. Kufeku, Dunaj I. 2847

Skrivnost uspeha. Samo kdor zadosti resnični potrebi, lahko računa na trajne uspehe. Pranje modernega perila je bilo vedno težje, ker po eni strani prah in izhlapevanje mest, tvorniški dim in premogova para čimdalje intenzivneje vplivajo na nesnago perila, po drugi strani pa vedno bolj uničujejo vdomačujoče se fine bombažaste tkanine s kemičnim beljenjem in preostrim drgnjenjem, ki je potrebno pri pranju s stari lojevim milom. Prišla pa je ravno ob pravem času iznajdba **Schichtovega mila**. Skoro brez kakvega truda odloči nesnago in opere perilo temeljito, ne da bi se prišlo vlaken. Dosega se pa s njim tudi uspeh, ki se pri nas mora imenovati brez primere. **Schichtove tvornice za milo** so sedaj največje na vsem evropskem kontinentu.

Rogaški „Styria-vrelec“

zdravilna voda proti
želodčnim oteklina in krč
Brightovim vnetjem obisti
kataru v goltancu in jabolku
kataru v želodcu in črevesu
diatezi vodne kisline
izvrstni sladkorni grizli
zdravilni vspehi. zaprtju
bolečinam na jetrih.

Dobiva se pri firmah M. Kastner in Peter Lassar in Ljubljani. 1251-2

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
3002-49

Najboljše kozm. čistilo za zobe

Seydlin

Izdelek: O. Seydlin, Stritarjeva ulica 7.

Dobiva se povsod.

Kemik dr. Ing. Hirsch, Olomuc. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da je »Seydlin« prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje. 4

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura za laso

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodilom i krona. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specijalit. najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.

Dož. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novega grajenega Fran. Jelovškovega ljub. mesta. 25-16

Darila.

Upravništvo našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Rada Gerčeva v Metliki K 2-—, katere so darovali rodoljubi. — Gasilno društvo v Senožečah K 5-—. Ob priliki Francetove fantovščine je bilo v gostilni »Fortuna« nabranih K 2-50. — Skupaj K 9-50. — Srčna hvala! — Živel!

Za »Učiteljski konvikl«: Gosp. Josip Ažman, nadučitelj na Breznici K 10-—, mesto venca na krsto gospe Ivane Jeglič, posestnice na Selu pri Žerovnici. — Živel! — Vsoto smo izročili g. J. Dimniku.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206. Srednji sračni tlak 786-9 mm.

april	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19.	9. zv.	719-9	5-5	sr. jvzhod	dež
20.	7. zj.	721-2	0-8	sr. svzhod	sneg
	2. pop.	723-7	3-6	sr. sever	dež
	9. zv.	723-7	3-8	„	„
	7. zj.	724-6	3-4	sl. sever	oblačno
21.	2. pop.	725-5	7-0	sr. jug	„

Srednja temper. od nedelje in ponedeljka: 70° mm in 27° mm; norm: 104 in 10°5. Padavina v 24 urah 234° mm in 21.2 mm

Ravnateljstvo mestnega milninskega zakupa v Ljubljani naznanja prežalostno vest, da je njega zaslužni, mnogoletni, vestni in marljivi sodrnik, gospod 1450

Viljem Lenassi

prejemnik

včeraj ob 10. ponoči mirno preminil. Truplo pokojnika se prepelje v petek, 24. aprila ob 10. dopoldne v sprevodu na Vič in od tam dalje v Gorenji Logatec, kjer se pokopje na farno pokopališče.

V Ljubljani, 21. aprila 1908.

Zahvala.

1447

Povodom smrti naše preljube matere, tašče in sestre, gospe

Ivane Jeglič

izrekamo prav presrečno zahvalo pred vsem velen. gosp. dr. Ignaciju Jelovšku za njegovo mnogoletno preljubeznjivo požrtvovalnost, velečastitima gosp. župnikoma Tomažu Potočniku in Iv. K. Trpinu, dalje g. dr. Iv. Svetini, g. I. Mlakarju in g. kaplanu za poslednjo tolažbo in krasen sprevod. Zahvaljujemo se tudi slavni požarni brambi, vsem darovalcem krasnih vencev, sodnikom, prijateljem in znancom od blizu in daleč za častno spremstvo.

Selo pri Žerovnici, dne 22. aprila 1908.

Žalujoča rodbina Jeglič-Kunaver.

Zahvala.

Povodom smrti mojega iskreno ljubljenega soproga, gospoda

Viktorja Klinarja (Petrana)

posestnika na Bledu

izrekamo svojo najiskrenejšo zahvalo prečastiti duhovščini, slavni požarni brambi, gg. pevcevm za gniljive žalostinke, darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so spremili dragega rajnika na zadnjem potu, kar mi je bilo v veliko tolažbo.

Ljubljana-Bled, dne 21. aprila 1908.

Ivana Klinar

soproga.

1433

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja, ki so nam bili izkazani povodom dolgotrajne bolezni in ob smrti našega iskreno ljubljenega očeta ozir. tasta, strica itd., gospoda 1448

Frana Kollmann

izrekamo vsem našo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo mil. gospodu knezoškofu za blagoslovljenje trupa rajnika, visokorodnemu gospodu dež. predsedniku baronu Bož. Schwarzu, visokorodnemu gosp. dvornemu svetniku grofu Chorinskemu, preblagorodnemu gospodu županu Ivanu Hribarju, dalje zastopnikom slav. trgovske in obrtne zbornice, ravnateljstvu ter uradništvu slav. Mestne hranilnice in Kreditne banke, cenj. ravnateljstvu podružnice Avstro-ogrsk. banke, raznim deputacijam društev in korporacij, ki so se bodisi z zastavami ali brez zastav pogreba vdeležili.

Dalje se zahvaljujemo slavni »Glasbeni Matici« za prekrasno in ganljivo petje v kapeli na pokopališču, cenj. društvu »Slavec« in trg. pevskemu društvu »Merkur« za lepo in ganljivo petje prvemu pri hiši žalosti in drugemu ob grobu.

Končno bodi izrečena naša zahvala darovalcem krasnih vencev in vsem, ki so vkljub neugodnemu vremenu spremili nam nepozabnega rajnika k zadnjemu počitku.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse izraze srčnega sočutja povodom smrti mojega ljubljenega očeta, gospoda

Andreja Jebačina

posestnika v Senožečah

ter za častno spremstvo k zadnjemu počitku izrekam gospodu županu in gosp. obč. svetnikom, gosp. trgovcem, slav. gasilnemu društvu kakor tudi vsem prijateljem in znancom najprisrčnejšo zahvalo. 1434

V Ljubljani, 21. aprila 1908.

Ivan Jebačin.

Zahvala.

Štejemo si v dolžnost, da se s tem odkritosrčno zahvalimo za vse premnoge dokaze blagodejnega in prisrčnega sočutja med boleznijo in ob smrti našega iskreno ljubljenega in nepozabnega očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Josipa Gestrina

sprevednika juž. železnice v p.

zlasti pa za lepe poklonjene vence in za častno spremstvo k poslednjemu počitvališču.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1908.

1437

Žalujoči ostali.

Zahvala.

1444

Za izkazano sočutje ob bolezni in smrti našega prerano umrlega, nena-domestljivega soproga, oziroma očeta, gospoda

Julija Treo

graščaka

izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, osobito preč. duhovščini, slav. požarni brambi iz Velke Loke, g. nadučitelju v Dobričah za spremstvo šolske mladine in cenj. pevcevm v Dobričah za lepe nagrobnice.

V Mali vasi pri Trebnjem, dne 21. aprila 1908.

Franciška Treo roj. Žnidaršič

soproga.

Julij Treo

sin.

trg. oprava
malo rabljena, se ceno proda.
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Dve majhni in eno veliko

stanovanje

in vinska klet

se odda s 1. majnikom v hiši „Pred Prulami“ št. 23. 1449 1

Izgubil se je

lisast pes

z ovratnikom in verižico, srednje velik z imenom Turin.

Kdor bi ga ujel, naj ga izvoli oddati v Sp. Šiško št. 82 v prodajalno M. Podvornik. 1451

Radi preselitve se odda za maj lepo elegantno

stanovanje

s 5 sobami in z vsemi zraven spadajočimi pritliklinami na Miklošičevi cesti 22/II. levo. 1435-1

Sprejmeta se takoj

2 modistovki

event. predelavki v modnem salonu A. Vived-Mozetič, Ljubljana, Stari trg šte. 21. 1445-1

Knjigovodja - korespondent

z Mahrovo šolo in večletno prakso za tovarne in trgovino, želi premeniti službo.

Ponudbe pod „Bogomil P“ na uprav. „Slov. Naroda“. 1399-2

Starorenomirana, dobro idoča

mesarija

v večjem mestu na Spodnjem Štajerskem se iz rodbinskih razmer takoj ceno proda. 1439 1

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

NIGRIN

najboljše mazilo za čevlje

daje najboljši blesk in ohranja usnje stanovitno. NIGRIN je z zdravstvenega stališča toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob neprestani rabi ne zapre neprodušno, torej ne zabranjuje izhlapevanja nog. 809-8

Napredaj povsod.

St. Fernolend, Dunaj, c. in kr. dvor. dobavitelj.

6 kosov rjuh
veleprima; brez šva 150 om
šir. 2 m dolge K 14-50. 1442-1
Tkalinca za platno in bomba-
ževino Br. KREJCAR
Dobruška (češko).
Vzorci platna in bombaževine
franko. Tudi damsko
volnato oblačilno
blago.

čisti samo

GLOBUS
PUTZ
EXTRACT
Najboljše čistilo
na sveru

čistilnim ekstraktom
GLOBUS
Najboljše čistilo
na sveru

Trgovinski lokali se oddajo.

V novi hiši na Miklošičevi cesti, v Dalmatinovih ulicah se oddaja dva trgovinska lokala s postranskimi prostori ločeno ali skupaj kot en lokal s centralno kurjavo.

Natančnejša pojasnila daje uprav. Slov. Naroda.

Delavce delavke

in
tvorniškega posla zmogljive sprejme
tvornica testenin v Šiški. Plača po dogovoru. 1438-1

2 kovaška pomočnika

sprejme takoj v trajno delo in s dobro plačo Josip Kunzler, kovaški mojster, Gradsko št. 8 v Ljubljani.

Ravnatelj je napredaj

nov VOZ

(break) za 8 oseb. 1373-3

Sive koroške kose

izdeluje
tovarna
za kose

Karel Zeilinger
v Himmelbergu

iz najboljšega koroškega litega jekla v poljubni obliki in množini. 1342-3
Cene in vzorci kos se pošiljajo na zahtevanje franco.

U kuhinji in po hiši
snažimo les in kamen, najfinejše in najdebelejše tkanine ter sploh vse, kar se pere ali žuva, najuspešneje

Schichovim milom.

Za čistost se jamči s 25 000 K.

Velikanska pesa

Quedlinburška
ameriški zgodnji grah, ameriški oves Willkomm, Jeruzalemski ječmen, ruško laneno seme iz Rige, centne buče, vsake vrste deteljno, travno in zelenjadno seme. zanesljivo kaljivo
se dobiva pri

Petru Lassniku v Ljubljani

nasproti frančiškanske cerkve.

Razglas.

V občini Šmihel pri št. Petru na Krasu namerava gospod župnik Karel Lenassi na tamošnjih obširnih skladih spnenca postaviti

tovarno za portland-cement

in hoče ustanoviti, v dosegu potrebnega kapitala, društvo. Vse predpriprave za novo industrijsko podjetje, kakor analize in preskušnje kamena, nakup zemljišč in industrijski železnični tir so že izvršeni. Oni p. n. gospodje, ki se za to podjetje zanimajo in se ga hočejo udeležiti, se lahko o vseh podrobnostih poduče vsak četrtek in nedeljo dopoldne od 9-12. v hotelu Union v Ljubljani, pritiče, desno. 1432-2

Županstvo občine Šmihel

Št. 13.347 1349-3

Razglas.

V smislu § 53. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano, daje podpisani mestni magistrat javno na znanje, da so

računski sklepi za l. 1907

in sicer:
mestnega zaklada, mestnega vodovoda, mestne klavnice in mestne elektrarne.

dogotovljeni, ter bodo 14 dni, to je

od 15. do 28. aprila 1908

v prostorih mestnega knjigovodstva razgrnjeni občanom na vpogled, da zamore navesti vsako svoje opazke o njih.

O pravočasno vloženih ugovorih bode razsojal občinski svet.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 10. aprila 1908

Pravi, pristni brinovec, borovničar in slivovko

razpošilja po najnižji ceni in v vsaki množini

M. LAVRENCIČ
žganjarna in destilarna v Spodnji Šiški pri Ljubljani. 903-7

Slavnemu občinstvu

vijudno naznanjam, da sem otvoril na Mestnem trgu št. 11

gostilno „Pod skalco“

(pri Jaku)

(skozi vežo poleg papir. trg. Fr. Iglič)

ter bodem postrezal točno in pošteno. Za obilen obisk se priporoča

Jakob Filip

bivši gostilničar „pri Fridrihu“.

SUKNA

In modno blago za obleke

priloga firma

Karel Kocijan

tvornica za sukno

v Humpolcu na Češkem.

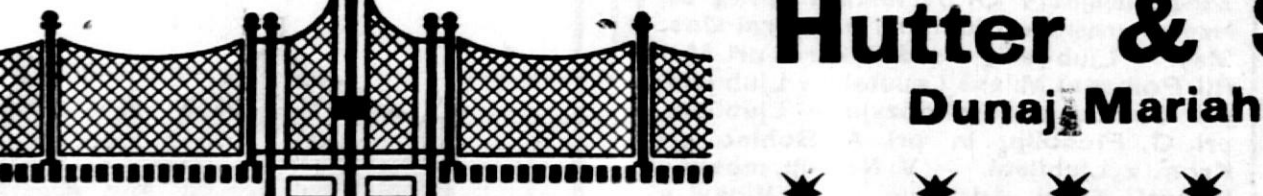
Tvorniške cene. Vzorci franco.

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

Od velikonočne nedelje do petka 24. aprila: KRISTUSOVO ŽIVLJENJE.

Hutter & Schrantz d. d.
Dunaj, Mariahilf in Praga-Bubna.

OGRAJE, PLOTOVI ZA PARKE ZA DIVJAČINO, BODEČA ŽICA, ŽIGASTI MODROCI, ŽELEZNI POSTELJNARI, PRORAČUNI ZASTONJ.

Slivovka

veležganjarni in rektifikarni sadja

tropinovec

kranjski brinovec

1296-4

M. ROSNER & Co., Ljubljana

Sp. Šiška, poleg Koslerjevo pivovarno.

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastoni).

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice št. 4. Brzjavil: Lachnik-Ljubljana.

Dunajska cesta

nasproti kavarni „Evropa“

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

1440

Posojila

za vse stanove

na osebni kredit ali proti vključbi po bančnih usaneh in eskontirane menice posreduje strogo solidna in zanesljiva domača firma proti 5-6 1/2% obrestim in neznatnim posredovalnim stroškom. Predplačila (Vorspesen) se ne zahtevajo. Hitra in najtočnejša izvršitev zajamčena. Ponudbe pod šifro „Najcenejše posojilo“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

1370-3

Sprejme se takoj spreten poslovođa

za kleparsko obrt.

Ponudbe je pošiljati na g. Ano Čuler, Gorica, ulica Sv. Antona št. 7.

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

1423-2

Zajamčeno nepremičljivo mazilo za usnje

HEVEAX!

dela usnje mekko, trdno in zajamčeno nepremočljivo.
Pločevinasta škatlja s čopičem stane 3 K, 10 škatelj 25 K.
Na strokovnih razstavah samo najvišje odlike.
Zaloga za Kranjsko: FR. SZANTNER
v Ljubljani, Šelenburgove ulice števil. 4.

"Piccolo" avtomobili

so najvarnejši v obratu; za napravo in rabo najcenejša vozila.
Zahtevajte prospekt.
Generalni zastopnik: **Aleksander Hatschek**
Dunaj, V., Wienstrasse 89a.

Novost!

Zastonj in poštnine prosto naročajte
moj novi veliki

cenik s koledarjem

za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec
v Ljubljani.

Zdrob, a ca, mleko

so snovi, iz katerih se izdelujejo "Pekate" in ker ima "Prva
kranjska tovarnica testenin" v Ilirski Bistrici pravi recept, ni čuda,
o o o o o da sega po njih vsak, ki jih je okusil. o o o o o

Ivan Jax in sin

v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporočata svoj bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji

za rodbino in obrt
Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši.

Pisalni stroji, ADLER.

Zgovorina ustanovljena leta 1852.

Naznanilo!

Zaradi preureditve trgovine sem primoran svojo
bogato zalogo, različnih slatkih, srebrnih, tula, jeklenih,
in nikelnastih žepnih ur za dame in gospode, kakor
tudi veriž, prstanov, uhanov, krasnih stenskih ur
in budilk ter vse v mojo stroko spadajoče predmete

po nizki ceni razpredati.

Tu se nudi p. n. občinstvu ugodna prilika za nakup
bližajočih se velikonočnih in birmanskih daril.

Staro zlato in srebro kupujem, oziroma vzamem v zameno.

Popravila izvršujem točno in po nizkih cenah.

Z odličnim spoštovanjem se priporočam vdani

Milko Krapeš

urar in trgovec — zaprižen sodnijski cenilec.

820-8

Cenike pošiljam na zahtevo poštne prosto.

parketska dela

prevzema ter da material
JOSIP PUCH
Ljubljana, Gradaške ul. 20.
Ceno! Solidno!

Krasne
BLUZE
največja izbira v svili in drugem
uodnem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna krila, perilo
In otročje obleke
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28.

Prva goriška vinska klet

Ljubljana, Stari trg št. 13.
Da zamoremo ustreči želji p. n. odje-
malcev nabavili smo osebno še različna vina
samo prve vrste, za kojih pristnost se po-
polnoma jamči, ter zagotavljamo vedno
točno in vestno postrežbo.

Cene vin:	
Isabela črna	liter 28 kr.
Furlansko črno	32 kr.
Teran istrski črn	36 kr.
Refosko istrski črn	40 kr.
Modra frankinja	44 kr.
Cviček najfinejši	44 kr.
Burgundec	48 kr.
Teran braški	60 kr.
Vipavsko belo	32 kr.
Istrsko belo	32 kr.
Goriško rumeno	36 kr.
Rebula prve vrste	40 kr.
Rizling goriški	52 kr.
Muskatelec	60 kr.
Polinkovec (Wermouth)	80 kr.

Dober tek vam daje poraba —

Kaiserjeve

karamele iz poprove mete.

Zdravniško preizkušene in
priporočene!

Nenadomestljive ob motenju prebave,
pomanjkanju slasti, želodčni slabosti itd.
Ovežujoče in poživljajoče sredstvo.

Zavitek po 20 in 40 vin.

Zalogo imajo: V Ortoji lekarni, poleg že-
leznege mostu v Ljubljani, v lekarni Jos.
Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Ma-
riji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani,
pri Ubaldu pl. Trnkoczyju v Ljubljani,
pri G. Piccoliju in pri A. Bohinc v le-
karni Karel Adrijanič. — V Vipavi v
lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri
Sv. Štefanu Jos. Ančik. — V Idriji v le-
karni Daniel Pirc. — V Metliki v lekarni
Ivan Gjuričič. — V Radovljici lekarnar
A. Roblek. — V Litiji lekarnar Hinko
Brill. — V Kranju lekarnar K. Savnik.

Singerjevi šivalni stroji

naj se kupujejo samo v naših prodaj-
alnicah, ki se vse spoznajo po tem-le
kazu:

Ne dajte se premotiti z oglasi,
ki jim je namen, da bi si tem, da
merijo na ime SINGER spravili v
denar stare ali pa stroje drugega iz-
vora, ker naših šivalnih
strojev ne dajemo prepro-
dajalcem, ampak jih sami
prodajamo občinstvu na-
ravnost.

SINGER Co.

delniška družba za šivalne stroje.

Podružnica:

Kočevje, Glavni trg 79.

Rokavice

za dame, gospode in otroke. Glače, svilnate, tricot in cuirnate.
Moderne kravate, petlje, samoveznice, vedno novosti v največji izbiri pri
P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Elegantni površniki in obleke po meri

in poljubnih cenah in najboljši izvršitvi.

Vsled naraščajočih naročil sem
oddelek za izdelovanje oblek po meri izdatno povečal.
Tudi sem nabavil večjo zalogo inozemskega in pristno angle-
škega blaga.

A. KUNC

zaloga in izdelovanje oblek
Ljubljana, Dvorski trg števil. 3.

Ljubljana Mihael Kastner Ljubljana

Zaloga tržaskih čistilnic rudninskih olj v Trstu.

priporoča stalno zalogo: olja za snazjenje, brezbarvno olje,
vaelinovo olje, tečajno olje, vreteno olje, vulkansko
olje, cilindrsko olje, kompresorsko olje, strojna mast.

Bencin zadržan ali nezadržan.

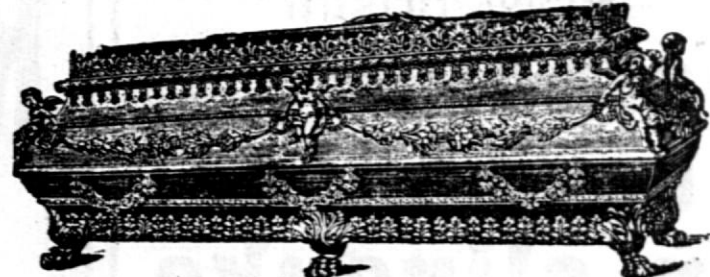
Petrolej dvokronski, trikronski in najfinejši ce-
sarsko olje v sodih in kasetah

po najnižjih dnevnih cenah.

FRANC VIDALI & Comp. V LJUBLJANI

v Prešernovih ulicah 44

Izdelaovalec
mrtvaških krst
in posojevanje
mrtvaških voz.

Nizke cene.

Brzjavni naslov:

VIDALI, LJUBLJANA.

1407-2

Meščanska restavracija na Sv. Petra cesti 47 (prej Hafnerjeva pivnica.)

Podpisani si dovoljujem slav. občinstvu naznaniti, da bom otvoril
v soboto, dne 18. t. m. na novo urejeno

meščansko restavracijo

prej Hafnerjeva pivnica na Sv. Petra cesti št. 47.

Točilo se bode priznalo dobra pristna vina iz najboljših vinskih gor, do-
lenec (cviček) iz Gadove peči in Drenovc, fini, bizelje, vipavski rizling,
burgundec, dalje izvrstna istrska vina, refosko in svetovno znani kraški teran.
Dalje vobče priljubljeno pizensko pivo (prazdroj) iz meščanske pivovarne
v Plzinu ter priznalo dobro puntigamski marčno in bavarsko pivo.
Izvrstna dunajska in italijanska kuhinja. Vedno sveža gorka in mrzla
jedila. Poleg moderno opremljenih popolnoma prenovljenih restavracijskih
prostorov je slav. občinstvu na razpolago prostorna prijazna

vinska klet

urejena po dunajskem vzoru.

Postrežba dobra in solidna. Cene primerne.

Sklicuje se na svojo večletno prakso, katero sem si pridobil kot restavrat
v raznih najfinejših restavracijah v Gorici in Trstu, sem si v svesti, da bodem
v vsakem oziru ustregel slavnemu občinstvu kar najbolje.

Za obilen obisk in naklonjenost sl. občinstva se najvdaneje priporoča
restavrat **A. DEKLEVA.**

1389-2